

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četr let „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natise enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoludne.

Štev. 15.

V Mariboru, dne 12. aprila 1900.

Tečaj XXXIV.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem marcijem potekla je naročni-
kom četrletnikom naročnina. Prosimo torej,
kaj se podvzajo, nadaljnjo naročnino
dopostati, da se jim dopošiljanje lista ne
pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija
1 krono, do 1. oktobra 2 kroni in do
konca leta 3 krono. — Naročnina pa,
nova in zaostala, naj se nam pošlje po
poštnih nakaznicah.

Upravnistvo.

Vstal je!

Vstal je!... Ob tem klicu, ki se glasno
razlega sedaj ob velikonočnih praznikih po
vesoljnem krščanskem svetu, pluje naš duh
zopet siloma nazaj čez stoletja in stoletja.
Pred našo dušo vstaja celo Kristusovo živ-
ljenje. Z bedo in revščino se začena, s pre-
ganjanjem in trpljenjem se nadaljuje. Udanih
mu prijateljev ima malo, srditih sovražnikov
vse polno. A vse zaman! Kristus kljub vsemu
temu izvršuje svojo nalogo, zaradi katere
ga je Oče poslal na svet. In ko so ga so-
vražniki pribili na križ, prijatelji sočutno po-
ložili v grob, ko je zapuščen od celega sveta,
tedaj uprav pokaže svojo moč v najsvetlejšem
sijaju, brez tuje pomoči, iz lastne moči —
vstane iz groba, od smrti. Aleluja, vstal je,...
ti klici mu zvenijo nasproti, ljudstva in na-
rodi hitijo pod njegovo zastavo ter ga z ob-
čudovanjem molijo kot največjega mučenika,
a tudi kot največjega zmagovalca. Premagal
je smrt, vstal je!

Slovenski narod tiči v okovih bede in
trpljenja, odkar poznamo njegovo zgodovino.
Od vseh strani ga napadajo mogočni sovra-
zniki, zvestih prijateljev šteje le malo. Ubogi
slovenski narod! Ali boš kedaj premagal svoje
sovražnike, ali boš kedaj zagledal solnce
svobode in prostosti, ali boš kedaj dihal zrak
srečnejših dni?

Ne obupaj, borni narod slovenski! Beda,
zatiranje, trpljenje, to niso znaki bližajoče se
smrti. Brezdvomno boš tudi ti doživel jas-
nejše čase, ako boš posnemal vzgled svojega
božjega Učenika. Izvršuj tudi ti nalogo, za-
radi katere te je nebeski Oče postavil v dr-
venje in vrvenje svetovnega pozorišča!

Kaj je naša naloga? Ali imamo tudi Slo-
venci svojo zgodovinsko nalogo? Tako maj-
hen, ubog narod, kako posebno nalogo bi
naj imel na svetu? Tako se povprašujejo
otožno naši rodoljubi. Sklepi božje Previd-
nosti so prikrite človeškim očem. Ne vemo
in ne moremo vedeti, kake posebne namene
ima vsemodri Bog v nebesu z nami, a to je
gotovo, to vemo s popolno sigurnostjo, da
imamo kakor vsak narod vsaj to nalogo na
svetu, visoko, krasno nalogo: da živimo kot
narod Bogu v čast in sebi v zemeljsko srečo.

In to je dovolj! Naj se drugi narodi po-
našajo z velikanskim slovstvom, z mogočno
razvito obrtjo in trgovino, z ogromnim bo-
gastvom, naš največji ponos pa naj bo vse-
skozi krepostno narodno življenje. V mejah
kreposti in poštenosti pa skrbimo tudi za
zemeljsko slavo in srečo. Kolikor nam pri-
puščajo naše razmere, pospešujmo razvoj
slovstva, delajmo za napredek obrti in trgo-

vine in utrjujmo si gospodarsko blagostanje.
Dela drugih narodov lahko nosijo pečat ve-
likosti, naša dela naj nosijo pečat poštenosti
in otročje udanosti do najvišjega bitja.

To nalogo Slovenci tudi lahko dosežemo.
Bog nam je dal svetel razum in mehko, za
vse dobro zavzeto srce. Izobrazujmo svoj um
z učenjem, čitanjem, poslušanjem govornikov,
svoje srce pa si čistimo in krepcajmo v bož-
jih, za to določenih ustanovah. Kajti čim
bistrejši bo naš um, čim čistejšo bo naše
srce, tem lažje bomo izvrševali svojo visoko
nalogo, živeti Bogu v čast, a sebi v korist.

Ker pa moramo živeti, ako hočemo iz-
vajati kot narod od Boga nam določeno na-
logo, za to je tudi prav in potrebno, da se
borimo in skrbimo za svoj narodni obstanek.
Bog je dal slovenskemu narodu življenje, in
za to gotovo ni njegova volja, da se poiz-
gubimo in izginemo. Če nam torej drugi na-
rodi vsiljujejo boj za narodni obstanek, ne
smemo se ga vstrašiti, ampak se pogumno
postaviti v bran. Vsak človek in narod ima
svoje sovražnike, ne čudimo se potemtakem,
da jih imamo tudi Slovenci.

Življenje našega naroda je valovito, je
burno. Med narodom vstajajo sovražnike naše
visoke naloge, izven naroda sovražniki na-
šega obstanka. Toda to nas naj ne moti!
Hodimo neustrašeno svojo pot, ki nam je
začrtana od božje Previdnosti. Prej ali slej
bodo morali viharji utihniti in sovražniki
bodo morali reči: Sedaj moramo odnehati,
slovenski narod je nepremagljiv. In takrat
bo za Slovence vstajenja dan!

Listek.

Slovenski junak.

Do leta 1806. so bili Habsburžani iz-
vzemši le kratke dobe nemški kralji in kot
taki nosili od papeža njim pridani naslov
rimsko-nemškega cesarja. Kronanje izvoljenega
nemškega kralja se je vršilo redno v Ahenu,
od leta 1562. naprej pa v Frankobrodu ali
Frankfurtu ob Majnu, imenitnem mestu na
Pruskem.

Bilo je leta 1562. Vladar avstrijskim de-
želam in nemški cesar je bil Ferdinand I.
Čutil je že, da se mu bliža smrt, in zato dal
svojega najstarejšega sina Maksa izvoliti na-
slednikom na nemškem prestolu ter v Fran-
kobrodu kronati. Slavnost je bila minula in
Maks se je vračal na Dunaj domov, vendar
ne po najkrajšem potu, ampak čez Inomost,
ker mu je bilo mar, da bi dežele, kojim naj
kedaj vlada, vsaj kolikor toliko poznal, in
— pa to je bila njegova tajnost — ker ga
je vleklo v Inomost srce. Z Maksom, ki mu
je tedaj bilo 35 let, je tudi potovala njegova
žena Marija. To Vam je bil drugačen vlak,
kakor jih imajo vladarji dandanes, kadar po-
tujejo. Štel je 1500 voz, 3000 konj, in kdor

ga je hotel mimo idočega videti od konca
do kraja, je moral stati tri cele ure; kdo bi
pa mogel opisati sijaj krasnih voz, konj in
noš neštevilnega spremstva!

Kajpada je moral Maks kraj sebe imeti
tudi svojega ljubljena, vrlega slovenskega
plemiča Andreja barona Ravbarja. Čudno
ime to, kaj ne? Sicer pa utegne biti znano
iz tiste pesmi, ki pripoveduje, kako so pri
Sisku Slovenci Turke naklestili. Toda svoje
ime je ta rod zares dobil od ropanja. Imela
je namreč slovenska koroška rodovina od
vladarja potrjeno pravico, da je smela med
tem, ko se je na Gosposvetskem polju vršil
oni starodavni običaj slovesnega ustanavljanja
slovenskega kneza, ropati in požigati po svoji
volji. Ta čudna pravica bi naj ljudstvo opo-
minjala kolik blagoslov je v deželi red, za
kojega skrbi knez. Odsihmal so se udje tega
rodu sploh imenovali Ravbarji, in prejšnje
njih ime se je pozabilo. Seveda v resnici
Ravbarji niso požigali in ropali, ampak ljudem
dali se odkupiti. To je vladar, ki jim je bil
čudno pravico izročil, seveda naprej vedel;
toda bilo mu je do tega, da izvenredno vrli
in zaslužni rod na poseben način odliči. Rod
Ravbarjev je, kakor je lahko misliti, sčasoma
silno obogatel ter imel grajščine po vsej slo-
venski zemlji, tako na pr. na Kranjskem
Kravjak in Krumperk, na Štajarskem Zbelovo;

v Gradcu pa so Ravbarji imeli veliko palačo;
ulica, v koji je stala, se še danes imenuje
Ravbarjeva. Ali Ravbarjev rod ni bil le bogat
na denarju, ampak tudi na krepostih in za-
slugah za domovino in cesarja. Zaradi tega
mu je leta 1516. bilo podeljeno baronstvo.
Izmed vseh Ravbarjev se pa posebno odlikuje
naš Andrej. Bil je kaj moder ter radi tega
od cesarja bil imenovan dvornim vojnim
svetnikom; slovel je tudi kot pogumen junak,
zraven pa bil blaga duša, ki se je le pote-
goval za blaginjo drugih; veljal je v svoji
dobi za prvaka med avstrijskim plemstvom.
Večji del svojih let držali so ga na cesarskem
dvoru. Za časa, ko se je vršil dogodek, ki
ga mislimo pripovedovati, je bil Andrej Ravbar
mož v najkrepkejši dobi, velik, krasne rasti
in lepega, milega obraza. Marsikatero deklisko
oko se je željno obračalo po njem, ki ni imel
družice ob strani, spremljajoče ga na potu
tega življenja. Črna obilna brada je bila tako
dolga, da je ni imel nikdo takšne; segala mu
je čez pas dol do tal, od tod nazaj zopet
do pasa, kjer je bila zataknjena; navadno jo
je imel spleteno. Bil pa je tudi izvenredne
telesne moči; železno podkovo prelomiti bilo
mu je igrača, prst debel železen drog je
preklal na en mah, in nekoč je zanesel v
pričo cesarja Maksa na rami svojega konja
po stopnicah gor in zopet nazaj dol. Radi